

Hvordan skrive en sidevender («pageturner»)?

Gratis webinar

med Kristine S. Henningsen

Forfatter

Rektor på Forfatterskolen

FORFATTERSKOLEN

Hvem er jeg – og hva er Forfatterskolen?

- Kristine Storli Henningsen – forfatter og rektor på Forfatterskolen.
- Skrevet 30 bøker i ulike sjangre (roman, krim, dokumentar, selvhjelp, serieroman) som er utgitt på ulike forlag (Gyldendal, Cappelen Damm, Juritzen, Vigmostad & Bjørke).
- Startet skrivekurs i 2013 for å hjelpe andre med å realisere forfatterdrømmen.
- I dag tilbyr Forfatterskolen digitale kurs i de fleste sjangre. Vi hyrer inn noen av landets beste skriveledere til å holde kurs, og har et knippe av erfarne redaktører til å veilede og gi tilbakemelding på tekst. Hver elev får et livslangt medlemskap i skriveforumet (*flere oppgir forumet som en direkte årsak til at de klarte å realisere forfatterdrømmen*).
- Mange av Forfatterskolens elever har gitt ut på de store forlagene, og flere er på vei: <https://www.forfatterskolen.no/publishing>

God skrekkelig

jul!

FORFATTERSKOLEN

Litt praktisk info ...

- Vi tar spørsmål til slutt (skriv dem ned underveis, eller still dem i «Q & A»).
- Ikke notér som en gal! Alle som vil får PP-presentasjonen.
- Jeg sier litt om **vårens skrivekurs** (som akkurat nå er med gunstig **rabatt!**)
- Prat gjerne med hverandre i «chatten».
- Nå kjører vi ...

Hva er en sidevender?

- En sidevender kommer fra ordet «pageturner» og er en bok leseren ikke klarer å legge fra seg (må *vende* side etter side). Bare én side til ...
- Viktigere enn noen gang! Leserne er utålmodige, alt går raskere, du konkurrerer ikke bare med andre bøker, men også med sosiale medier, strømmetjenester etc.
- Bruk hvert triks i boken, bokstavelig talt, bare pass på at ...
- **Alt er troverdig!**
- Husk! Det krever kunnskap og øvelse å skrive en sidevender.
- Håndverk + mengdetrening = Suksess.

Hva kjennetegner en god bok – i leserens øyne?

- Jeg leste nylig en spørreundersøkelse: *Hva kjennetegner en god bok?*
- «En bok jeg ikke klarer å legge fra meg».
- «En historie som får meg til å gråte, kanskje le, helst begge deler (= engasjerer følelsesmessig).
- «En bok jeg vil lese flere ganger»»
- **Følelsesmessig engasjement:** Levende karakterer, gjenkjennelse.
- **Nysgjerrig engasjement:** Et godt plott, motor.

Berøre, berøre, berøre!

- Hva er det viktigste når du skal skrive en fortelling?
- Å berøre!
- Det kan være så teknisk bra som helst, men det hjelper ikke hvis ikke teksten har nerve og *energi*.
- Leseren må følelsesmessig engasjere seg i karakterene for å gidde å lese videre.
- Hvis du i tillegg har et godt plott er du langt på vei mot en *sidevender*.
- **Plottet er motoren i historien.**

Motor 1: Konflikt

- Konflikt, konflikt, konflikt!
- Kommer av det greske ordet *drama*.
- Konflikt kan være mellom personer, i karakteren selv, en drøm som kommer i konflikt med frykt osv.
- Konflikt er alt som kan skape gnisninger, hindringer etc.
- Tenk nøye gjennom hva konflikten(e) dine skal være. Hva er mulig, hva er troverdig, hva er det verste som kan skje?
- **Dramatisér, dramatisér, dramatisér!**

Motor 2: Hemmelighet

- Noe du holder skjult for leseren – eller for karakteren.
- Hvis leseren vet det – spenningen ligger i når karakteren finner det ut og hva slags konsekvenser dette kan få.
- Ibsen – en hemmelighet- og utdryppingsekspert!
- *Eksempler: Vildanden, Little Fires Everywhere, True Detectives, Middagen.*
- Gåte: Selvmord eller ikke? («Den som elsker deg høyt»).
- **Tenk hvordan du skal holde tilbake og «dryppe» hemmeligheten utover.**
- Et teppe du legger over et ferdig bilde, og så trekker du det av, bit for bit.

En vindtunnel av scener

- Tenk at hvert kapittel skal drive historien fremover – det er som en vindtunnel, der det kommer et ekstra kast mot slutten av hver skjøte (har vindtunneler skjøter? Pytt sann, researchen tar du til slutt)
- Ha en liten cliffhanger mot slutten av hvert kapittel, eller et frempek, noe som heller bensin på nysgjerrighetsbålet (men ikke overdriv det, og følg alltid opp + hold det du lover).
- Innenfor hvert kapittel er det flere scener. Scenene kan gjerne bygge seg opp gjennom kapittelet, så det kommer en spenningstopp mot slutten.
- Eller: Spenningen utløses mot slutten av kapittelet, og så starter en ny tråd (eller et hint om noe som kommer).
- Trenger ikke være *action* i hver scene. Spenning = suspense.
- **Det underliggende er vel så spennende som det åpenbare.**

Tenk film!

- En hver scene må være der av en grunn, ellers bør de vekk.
- **Hva skjer i denne scenen som er viktig for fortellingen?**
- Skjer det noe som driver fortellingen fremover, er det en hemmelighet som forsterkes eller røpes, etableres et sideplott, løses et sideplott, øker det motivasjonen til karakteren?
- Skriv gjerne årsaken ned, så du selv vet (god øvelse før du blir bedre trent). For eksempel: *I denne scenen får Hans vite at Lene lyver.*
- «Filmrull er dyrt!»
- Vanskelig med å komme i gang? Lag mange scener (mange!), så du har materiale å klippe i eller klippe vekk (tenk film).
- Se en film du liker og skriv ned scenene + dramaturgien. Lærerikt og inspirerende!

Viktig!

Gjennom hele historien bør du ha en eller flere løse tråder som ikke er avsluttet.

Lesernes hjerne vil alltid søke å lukke det som er åpent.

Sett en tidsfrist

- Effektivt grep: Lag en tidsfrist.
- Race against the clock!
- **Vil karakteren klare å overvinne hindrene innen dette tidspunktet?**
- Gjerne konkret dato og klokkeslett.
- Lag mange hindringer – ha en brainstormingsprosess for deg selv (eller med andre)
- **Stalltips!** Prøv å få leseren til å forutse noe karakteren ikke vet. *Å nei, hun kommer til å bryte seg inn på kontoret samtidig med at han skal hente nøklene.*
- Da aktiverer du leseren på en intelligent måte, og leseren føler seg smart (vinn-vinn).

Eksempler fra *Innlandshete*

«*Innlandshete* er en intens roman om livets ofte turbulente hverdag – og om det å skille det vesentlige fra uvesentlige problemstillinger. Her er mye å lære – mye å reflektere over!»

JON TERJE GRØNLI, *Gjengangeren*

«Handlingen i *Innlandshete* kan virke hverdagsnær nok, med sin vekt på gjenkjennelige situasjoner og relasjoner. Men Henningsen har også sansen for å se hvor langt ut det kan trekkes før det sprekker.»

Hamar Arbeiderblad

«En intens historie om en varm sommer der alt blir fryktelig klamt og uhyggelig. Skrevet med et godt blikk og skarpe observasjoner.»

Det Nye

«Kalde grøss ønsker vi velkommen i solsteken. Stikk nesa i en spennende bok, for eksempel *Innlandshete*.»

Woman

Katrine Strøm,
Drammens Tidende

FORFATTERSKOLEN

Starten: Sett en krok i leseren

- **Viktig!** Du trenger ikke begynne med begynnelsen. Du kan skrive deg inn i historien, også for å komme i gang, og stryke eller flytte dette stoffet etterpå.
- Jeg liker imidlertid å starte med begynnelsen. Jeg liker også å finne tittelen (men jeg får det ikke alltid til).
- Tittelen kan endre seg etter hvert. Denne fant jeg med en gang: *Innlandshete*.
- **Jeg starter som regel rett på, in media res, og forsøker å sette en krok i leseren.**
- Dette er starten på *Innlandshete*.

Rett inn i panikken!

- Historien begynner rett på
- Julie er innestengt i bilen. Panikk. Klaustrofobi (også symbolsk/frempek for det som skal komme)
- Basert på en sann historie (bruk det du har)
- Hva Stephen King sier ...
- Kommer inn i Julies hode. Starter en konflikt med Petter. Setter handlingen i gang øyeblikkelig – kroken i leseren.
- *Førsteperson + presens – hvorfor?*

Jeg våkner opp og forstår øyeblikkelig at noe er galt. Luft er tykk og innestengt, det suser i ørene. Med et rykk setter jeg meg opp og kikker ut av sidevinduet. Han kan ikke ha forlatt oss slik, tenker jeg, han kan ikke ha gjort det. Jeg tar tak i håndtaket og bender det mot meg. Ingenting skjer. Jeg åler meg over mot den andre siden og gjør det samme der. Døren rikker seg ikke. Jeg krabber over i førerdelen og prøver begge dørene. Ingenting skjer. Vi er stengt inne. I bilen. På bildekket. I et duvende bur på fire hjul.

Ikke få panikk, Julie. Du har et lite barn i bilen. Jeg snur meg og kikker på Mina. Hun sover tungt. Munnen er halvåpen, beina henger slapt ned fra bilsetet. Nå må du holde deg rolig. Det er ingen grunn til panikk. Ennå.

Bilene står på rekke og rad bortover i halvmørket. Tomme. I stasjonsvognen ved siden av meg ligger en bamse på rygg i et barnesete og stirrer opp i taket. Bagasjerommet er fullstappet med sengetøy, badminton-racketer, bager og kofforter. Bilen gynger svakt frem og

tilbake. Det hule suset omkring meg siver inn i ørene, kroppen, hjertet begynner å slå raskere. Jeg griper håndtaket samtidig som jeg legger meg på døren. Ingenting skjer. Jeg venter noen sekunder, trekker pusten og samlar krefter. Så kaster jeg meg mot døren samtidig som jeg drar i håndtaket med begge hender. Urokkelig. Jeg hører min egen pust, rask og hivende. Jeg kaster meg mot døren igjen, angriper den med dumpe smell.

Døren rikker seg ikke. Jeg puster dypt gjennom nesen, legger hodet mellom hendene, presser fingrene hardt mot tinningene. Tenk nå, Julie, ikke få panikk, hold hodet kaldt. Det kan ikke være lenge til Petter er her. Hva i helvete gjør han egentlig? Sitter i restauranten og drikker øl? Hvordan kunne han finne på å etterlate oss slik? Hva om båten går på grunn? Eller det begynner å brenne? Hva hvis Mina eller jeg får et illebefinnende?

Jeg løfter hodet og kikker meg rundt. Det må være en måte å komme seg ut på. Vinduet. Pleier det ikke å være en brannhammer i biler? Jeg mener å ha sett noe sånt på tv en gang. Eller er det bare noe man rådes til å ha i bilen? Jeg kikker i hanskerommet, sjekker dørlommene, løfter opp gummimattene. Bare søppel og papirer.

Mina gir fra seg en lyd, det knirker i baksetet. Ingen panisk leting nå, Julie. Ikke vekk henne. Behold roen. Du er den voksne. Det brenner ikke. Dere har ikke gått på grunn. Det er ingen grunn til å bryte seg ut av bilen. Dette er bare angsten i ditt eget hode. Du har alltid hatt livlig fantasi.

Jeg trekker pusten dypt. Klokken på dashbordet viser

Den initierende hendelsen

- Noe settes i spill (i gang).
- Hovedkonflikten = historiens motor
- **Bør etableres tidlig i historien**
- Innlandshete - Øyeblikkelig (konflikt leder til konflikt leder til konflikt – snøball)

God dialog

- Driver historien fremover.
- Øker tempoet.
- Varierer mellom direkte og indirekte (indirekte = løgn?).
- Naturlig, men samtidig ikke slik vi snakker (vi snakker ofte bare for å være i kontakt).
- **Hva snakker personene egentlig om? Suspense, årvåkenhet, motor!**
- Trenger ikke si alt («mellom linjene»).
- Leseren tolker og fyller i selv.

Konfliktene fortsetter (dialog – noe ulmer under)

hvitt skrivebord med metallgrå stålampe. På gulvet er det beige vegg-til-vegg-teppe. Det er uvant å kjenne det knudrete teppet under føttene, det minner meg om da jeg var liten. Jeg trekker føttene opp i sofaen, varmer fotsålene mot lårene. Det lyder et svupp fra kjøkkenet, og snart er Petter der med vinflasken. Han smiler og heller vin i glassene, først i mitt og deretter sitt eget. Så setter han seg ned og tar en sølvfarget lighter opp fra lommen. Han tenner telysene på bordet, de står samlet i en dyp, hvit skål.

– Hvor fikk du den lighteren fra? spør jeg.

– Hva mener du?

– Du røyker jo ikke.

– Jeg kjøpte den på fergen, samtidig som jeg kjøpte røyk til brutter'n.

– Hvorfor det?

– Hvorfor? Jeg syntes det var greit å ha en lighter. Jeg hadde bruk for den nå, hadde jeg ikke?

– De har sikkert fyrstikker her et sted.

– Så slapp vi å lete etter dem, da.

Smilet hans forsvinner, han legger lighteren tilbake i lommen. Hvorfor setter du i gang en diskusjon om slikt, tenker jeg, hvorfor kan du ikke bare være glad for at han tenner lys?

– Det ser fint ut her, sier jeg og smiler.

Jeg ser meg rundt, med en mine som om det er første gang jeg ser meg om.

– Ja. Det er jo ikke som de familiehottellene vi har vært på. Men det blir ofte så stivt og upersonlig. Nå er vi i et ordentlig hjem.

Jeg svarer ikke, tar en stor slurk av vinen.

– Mina har sannelig fått godt sovehjerte, sier jeg mens jeg setter fra meg glasset.

Petter smiler og rister på hodet.

– Ja, tenke seg til. Hun som nesten ikke sov det første året.

– Det beviser vel bare at alt her i livet kan endre seg til det bedre.

Smilet hans forsvinner.

– Hva mener du?

Jeg trekker på skuldrene.

– Bare det jeg sier. Kolikken ble jo borte.

Jeg tar glasset opp mot ansiktet og kikker på Petter, den skarpe buen presser mot neseroten. Han tar smart-telefonen ut av brystlommen. Jeg betrakter ham en stund uten å drikke av vinen. Så setter jeg glasset på bordet med et smell. Han ser ikke på meg. Det begynner å stikke i hodebunnen. Jeg klør meg litt for hardt med neglen og skjærer en grimase. Petter rynker brynene, som om han konsentrerer seg veldig om det som står der.

Jeg fyller mer vin til meg selv, selv om glasset er halvfullt.

– Jeg trodde vi ble enige om å la telefoner og PC-er være disse dagene, sier jeg. – Poenget var at vi skulle være sammen, som en familie.

Han svarer ikke, ser ikke på meg. Jeg åpner munnen for å si noe igjen. I det samme hever han hånden og kaster telefonen i gulvet. Jeg rykker til i sofaen. Telefonen spretter bortover teppet med en dump lyd og lander

Gangen videre

- Forventninger blir brutt. Feriestedet er ikke som Julie trodde (billigere).
- Ny bensin på ulmende samlivskonflikter, vi aner en hemmelighet.
- En faktor til: Julie vil ha et barn til, mens Petter holder tilbake (viktig for Julie).
- Stedet ripper også opp i traumer fra Julies barndom (alt forsterkes).
- Hva er Petters hemmelighet? Hintet hele veien. Leserne vet ikke, Julie vet ikke, bare Petter vet.
- Ny faktor: Skumle naboer x 2
- **Lite klimaks og stort klimaks:** Mina forsvinner - først plantering og så «the real deal» (det verste som kan skje).

Raske vekslinger

- Veksling mellom action og hvileskjær.
- Vi må rekke å trekke pusten for å få opp pulsen igjen (men ikke for lenge)
- Variasjon! Sted, karakterer, dialog/action etc.
- Den store bølgen, og de små krusningene/bølgene (det overordnede og det detaljerte).
- Spørsmål du kan stille deg først, og dryppvis gjennom skriveprosessen:
- **Hva er det verste som kan skje?**

Julies barndom og en konkret episode – veves sammen

Hanegal. Jeg åpner øynene og kjenner hvordan det rører seg i magen. En svak kvalme. Luften er varm og klam. Langt borte høres en motordur. Det er far på traktoren, svett og liten under solen. Han kjører og kjører i sirkler, mens mor løper rundt i sirkler inne i huset. Og når far kommer inn, er det ham hun løper i sirkler rundt, som en utrettelig gjeterhund, den nervøst aktive kroppen, de oppspærrede, vaksomme øynene, maser på ham og hakker på alt han gjør. Hun ser ikke at han blir mer og mer grå og innsunken. Hun vet ikke at han en gang bare vil ligge der, på fjøsgulvet, livløs, med den ene hånden halvåpen rundt fjøskosten.

Jeg setter meg opp i sengen og kikker meg rundt. Det er ikke de lysegule veggene fra jenterommet. Det er en oransje tapet med et brunt, psykedelisk mønster. Jeg puster ut, legger hodet i hendene. Du er ikke på Hamar, Julie, du er ikke på gården. Du er på Bornholm. Sammen med familien din.

Nå hører jeg Petter og Minas lyder utenfor, og det andre kommer mer i bakgrunnen. Jeg gnir meg i øynene

og drar håret bak ørene. Så står jeg opp. Jeg hører stemmene deres tydeligere, Minas lyse, entusiastiske og Petters mørke, rolige. Jeg smiler. Det var dette du ønsket deg, tenker jeg, det var dette du ville ha. Nå har du fått en familie, og dere er på ferie sammen. Snart skal dere spise frokost og ha en hyggelig dag. Sol, sjø og sommer. Idet jeg tar det siste skrittet bort til vinduet og trekker opp rullegardinet, ler Mina den herlige latteren sin, den som kommer helt nede fra magen og avslutter i en høy trilling. Jeg smiler automatisk, ser henne for meg i armene til Petter, hvordan hele ansiktet hennes stråler.

Dampen slår mot ansiktet da jeg lener meg ut av vinduet. Jeg snapper etter luft og trekker hodet tilbake. Herlighet, så varmt det er. Det kommer til å bli uutholdelig utover dagen, vi må ned til vannet så raskt som mulig. Jeg kikker utover landskapet. Det er et hus rett overfor oss. Det er brunt og avlangt med hvite vinduskarmer. Utenfor er det et rødt hundehus og en grønn postkasse. Et stykke bak huset ligger det en rød låve.

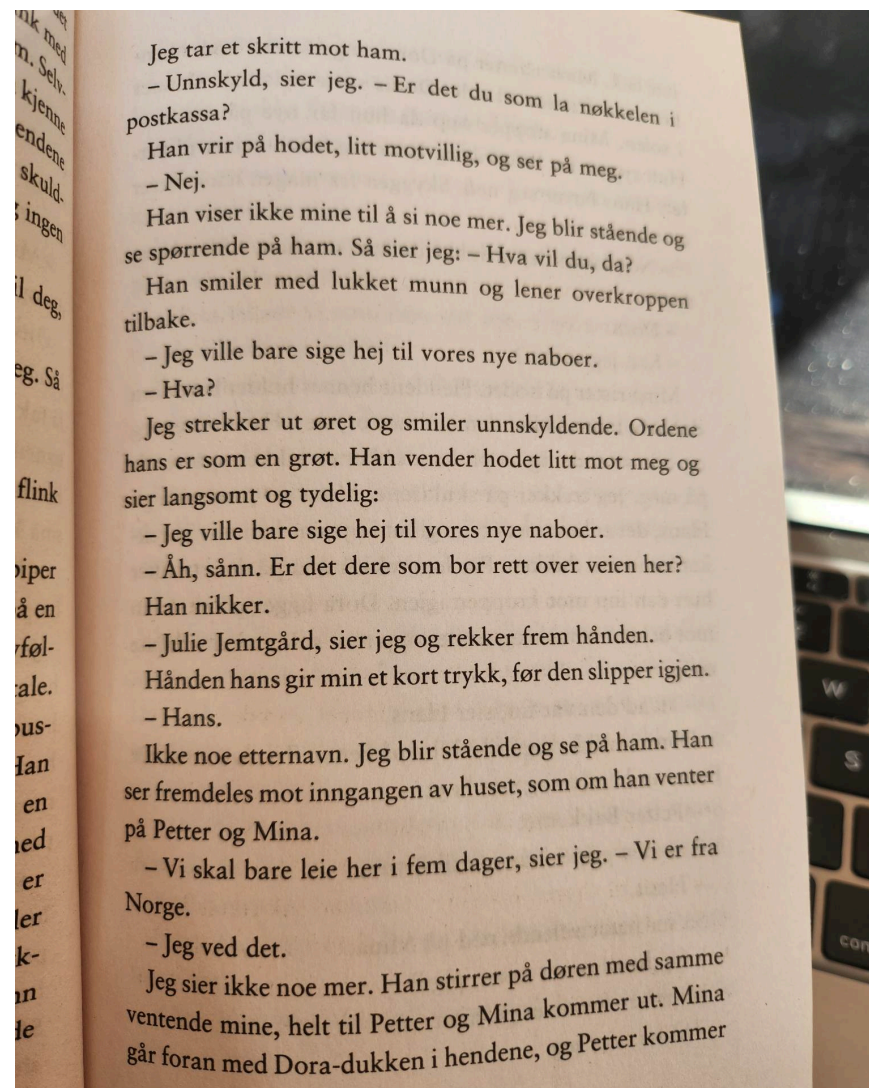
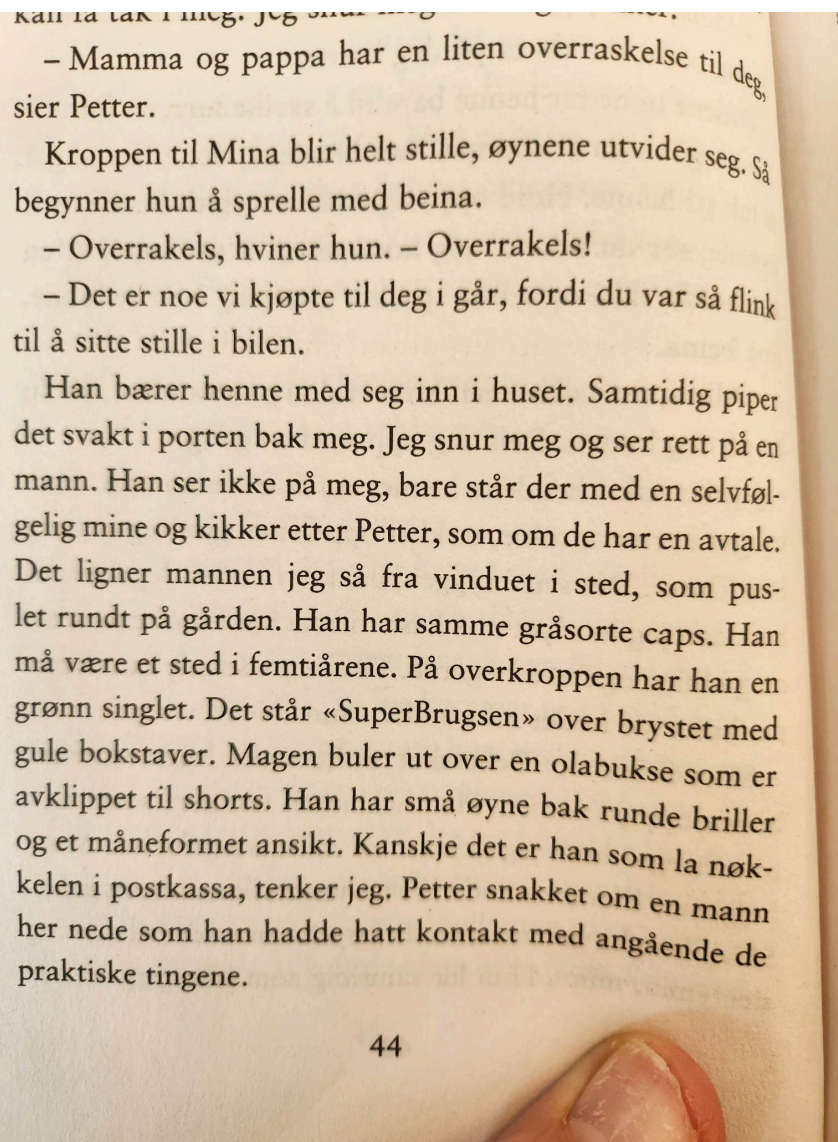
Det går en mann rundt på tunet. Han har på seg en mørk caps, og i hendene holder han en kost. En kvinne kommer ut fra låven og går over tunet, det ser ut som om hun har en kurv i hånden. Jeg smiler og strekker armene over hodet. Her er det som i et bilde.

«Spooky» naboer

- Naboene oppfører seg merkelig, kan ikke sette fingeren på hva det er, uhyggelig følelse.
- Julies paranoia (forsterket av barndomsminner) eller skjellig grunn til mistanke?
- **Motor: Det underliggende, uhyggelige.**
- Begge naboer har et motiv for å ta Mina (barndomstraumer/ psykisk syndom + kan ikke få barn).

Nabo 1 (antagonist)

Naboen igjen (antagonist)

rett bak. Mina nynner på Dora-sangen mens hodet hennes vaier fra side til side. Doras sorte nylonhår skinner i solen. Mina stopper opp da hun får øye på mannen. Hun rygger litt bakover og lener seg inntil beinet til Petter. Hans bøyer seg ned. Skyggen fra magen hans dirrer mot grusen.

– Nej, for en dejlig dukke du har, sier han. – Hva heter den?

– Dora.

– Kan jeg se den?

Mina rister på hodet. Hendene hennes holder hardt om dukken, hun trykker den inn mot brystet. Hans retter seg og blir stående og se på henne. Petter kikker spørrende på meg. Jeg trekker på skuldrene. Mina ser prøvende på Hans, det er kommet et lite glimt i øynene hennes. Så rekker hun frem dukken. Før han rekker å ta på den, trekker hun den inn mot kroppen igjen. Dora ligger på skrå inn mot brystet hennes og smiler opp mot solen med vidåpne øyne.

– Hva den var fin, sier Hans.

Han viser ikke tegn til å hilse på Petter. Til slutt strekker Petter ut hånden og sier høyt:

– Petter Bakkemo.

Mannen griper hånden til Petter.

– Hans.

Så ser han smilende ned på Mina.

– Og hvad er dit navn, pige?

Mina ser forvirret på ham.

– Mina, sier jeg.

Jeg legger begge hendene over hodet og ser fortvilet på Petter. Jeg bør gå inn og hente solhatten min, men kroppen vil ikke flytte seg bort fra Mina.

– Mina er jo et dansk navn, sier Hans.

– Det er internasjonalt, sier jeg. – Vi ville ha noe som kunne uttales overalt.

Han tar et skritt nærmere Mina, og jeg løfter henne opp på armen. Hun er klam.

– Vi er på vei til stranden, sier jeg. – Det er så varmt, vi må få kjølt oss ned litt.

Hans viser ikke mine til å flytte seg.

– Det er Mads, der har arrangert med nøglen til dig, sier han. – Han bor i huset lige over her.

Det er vanskelig å høre hva han sier, Petter og jeg sier «hva» på likt. Han smiler kort, før han gjentar seg selv. Jeg forstår det som at det er en nabo som har lagt nøkkelen i postkassa.

Jeg ser bort på Petter. Han ser tilbake på meg og drar seg over nakken. Mina begynner å sprelle. Så mister hun Dora på bakken. Hans skal til å bøye seg ned, men jeg er raskere. Jeg setter ned Mina, plukker opp dukken og sniker meg fordi Hans.

– Da får du nesten unnskyldt oss, men vi skal på stranden nå, sier jeg og trekker Mina etter meg. – Vi treffer nok på hverandre senere.

Hans drar capsen bakover fra pannen og myser mot huset sitt.

– Nu. Har du så lidt tid? Først skal du vel se på nogle lokale varer.

• • •

Før jeg rekker å svare, ser han ned på Mina og sier:

– Vil du være med og se på dyrene? Vi har unge smågrise til at se. Og kyllinger som du kan kæle. Små, søde kyllinger.

– Kyllinger, gjentar Mina.

Hun drar seg ut av grepet mitt og løper mot veien. Jeg gjør et byks etter henne, men Hans er raskere. Han tar tak i hånden hennes, og med en selvfølgelig mine, som om han skulle vært bestefaren hennes, leier han henne over veien. Hun snur seg og ser på meg og Petter.

– Kyllinger, sier hun og smiler.

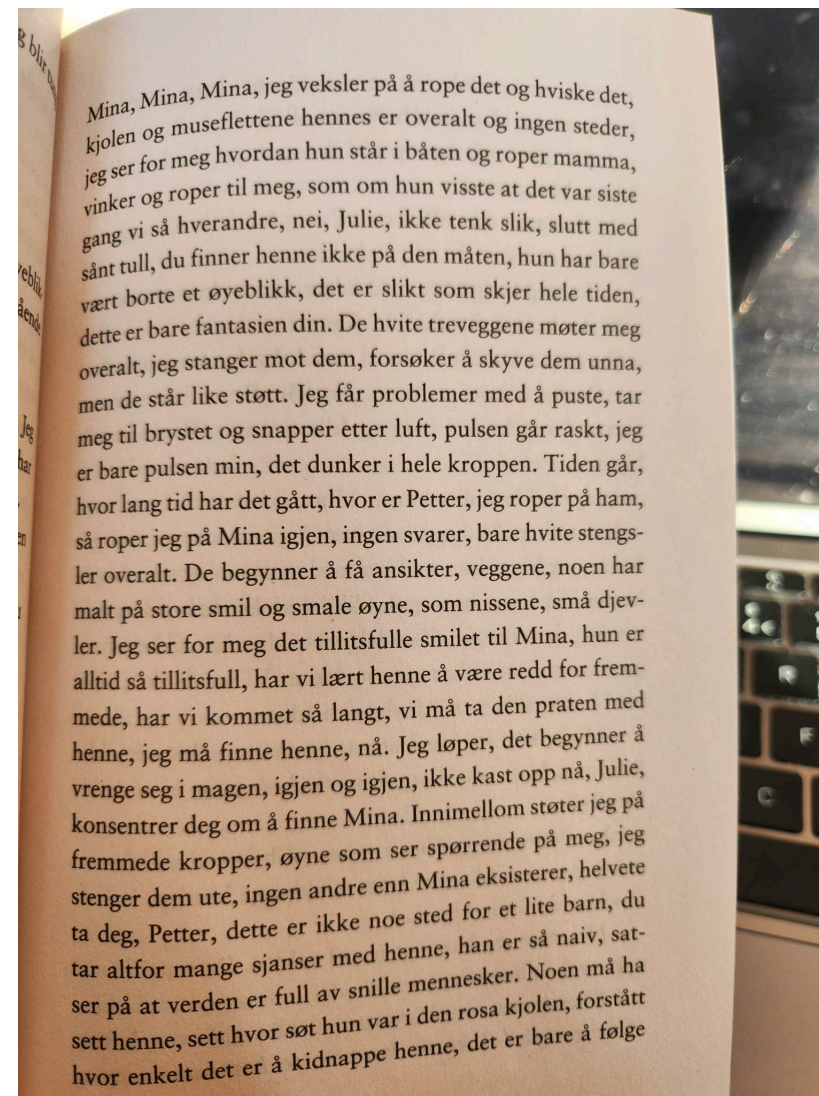
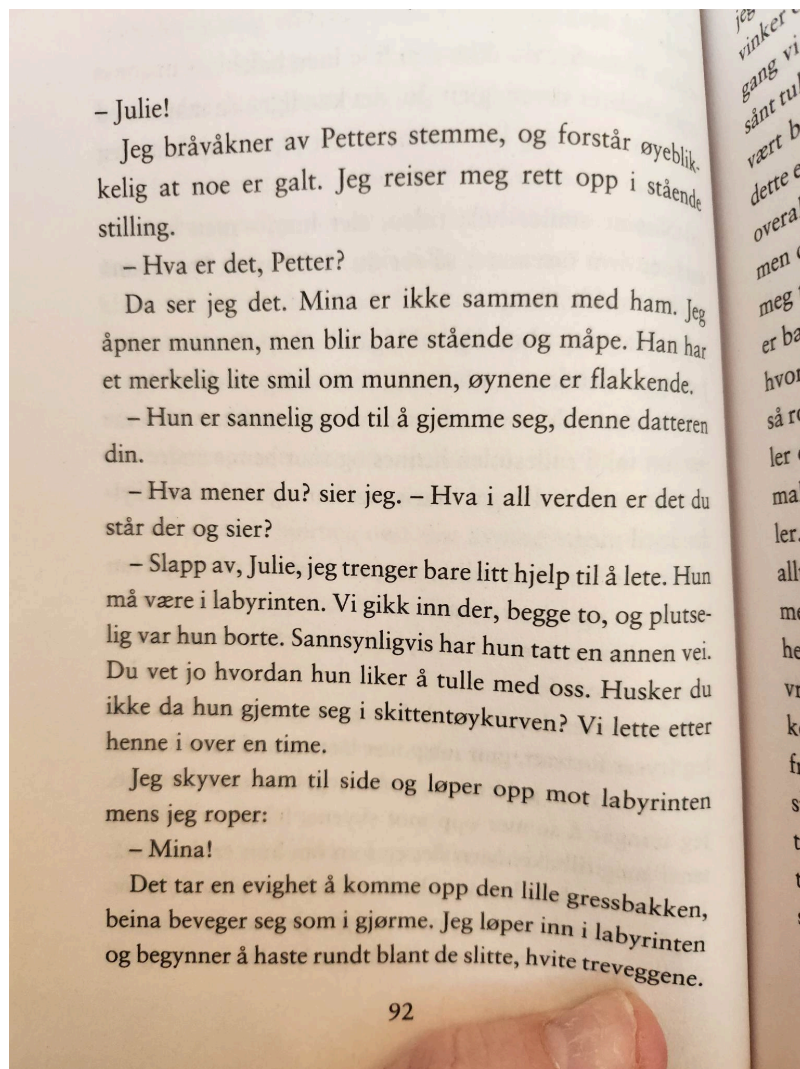
*

Petter og jeg går raskt etter dem. Hånden min streifer borti hans. Jeg kjenner det stige innvendig. Den joviale, naive familien til Petter, jeg begynner å se det hos ham også, hvordan han alltid sier ja, ikke vil støte noen, trekker på skuldrene og er med på det meste. Er det derfor han jobber så mye, er det derfor han er så mye borte fra oss, fordi han ikke klarer å si nei? Og enda verre, er det derfor Mina er så krevende, fordi vi så sjeldn

FORFATTERSKOLEN

Plantering («liten» forsvinning fra fornøylespark)

Antagonist 2: Paret kommer

grønne øyne og et dryss av fregner over nesen og skuldrene. Hun har på seg en hvit lerretskjole som fremhever hoftebeina og konturene av brystene. På føttene har hun flate, brune skinnsandaler. Mannen står litt bak henne. Han er svært høy, opp mot to meter, og tynn. Han har blå, litt flakkende øyne og brunsort hår. Han har på seg marineblå jeans og en luftig kakiskjorte som henger over den lange, tynne overkroppen. Han står rett bak henne og er litt lut i ryggen, som om han gjør et fåfengt forsøk på å skjule seg.

– Rebekka, sier kvinnen.

Hun rekker frem hånden og ser på meg med et vennlig, nysgjerrig blick. Hånden hennes er slank og kjølig og gir min et lett trykk. Mannen presenterer seg som Mads. Han rister hånden min og smiler vennlig. Hvorfor er det ingen som presenterer seg med etternavn her? tenker jeg, det føles så rart, som om vi kjenner hverandre. Jeg blir stående og se spørrende på dem.

– Ja, vi kom bare innom for å se at alt sto bra til, sier Rebekka. – Det var Mads som kikket over huset og la nøkkelen i postkassen før dere kom. Han har en liten stilling i firmaet dere leier gjennom.

– Ah, da forstår jeg. Jo takk, her går det bare bra.

– Så dere trives?

Jeg vil svare ja, men det er noe med det granskende blikket hennes som gjør det vanskelig å lyve. Jeg er stille noen sekunder, akkurat nok til at hun smiler forståelsesfullt og sier:

være, når man først er på Bornholm. Vi skulle gjerne bodd lenger nede ved vannet selv. Men nå fikk vi muligheten til å overta huset billig, det er barndomshjemmet mitt, og ingen av søsknene mine var interessert. Så får vi se hva vi gjør etter hvert.

Mads nikker bekreftende. Han blunker uvanlig mye, øyevippene ligner nervøse insektvinger.

Rebekka følger øynene mine mot Mads. Han slår hendene sammen uten en lyd, smiler og sier: – Vel, da skal vi ikke trenge oss på mer.

Rebekka skifter vekten over på andre beinet, gjør ikke mine til å flytte seg. Jeg griper etter mine egne hender, gnir dem mot hverandre. Hadde Petter vært her, hadde han sagt noe, sikkert invitert dem inn, det er så jeg hører den joviale stemmen hans spørre om de har lyst på et glass vin. Jeg kikker mot huset. Det er helt stille. Så ser jeg på Mads og Rebekka. De ser usikkert tilbake på meg, som om de venter på at jeg skal si noe.

– Vi holder på med middagen akkurat nå, hører jeg meg selv si. – Men kanskje dere vil komme på et glass vin senere i kveld?

Jeg angrer meg øyeblikkelig og vil trekke det tilbake. Men det er for sent. Rebekka og Mads smiler til hverandre og deler et ørlite nikk. Så snur Rebekka seg mot meg og sier at det vil de veldig gjerne. Jeg hører at Petter har begynt å hakke opp noe på kjøkkenet, kniven går hardt mot fjølen. Jeg gnir hendene mot lårene, de kleber seg til den fuktige huden.

Mina våkner, hun skriker fra stua. Rebekka lyser opp.

Antagonist 2: Paret kommer

– Er det barn her, sier hun. – Da må vi i hvert fall ta oss en tur. Ikke sant, Mads?

– Dere får nok ikke sett henne hvis dere kommer i kveld, sier jeg. – Vi pleier å legge henne klokka syv. Vi må prøve å holde rytmen selv om vi er på ferie, ellers blir hun så grinete.

– Vi vil gjerne hilse på henne, sier Rebekka, det er noe insisterende i stemmen hennes.

*

Jeg blir stående og se på Rebekka og Mads mens de går mot porten. Idet den lukker seg, tenker jeg at jeg aldri skulle ha invitert dem. Men jeg var høflig, det var ikke annet å gjøre der de sto og presset seg på, og de kommer sikkert ikke. De må ha sett på meg at det egentlig ikke passet. Og jeg passet på å si «hvis dere kommer i kveld».

Da jeg kommer i

Hvilekjær (bygg opp spenningen igjen, men ikke tvær det ut)

Vi snur oss begge to og ser forundret på Mina.
– Jeg tror jammen meg det var en femordssetning, sier jeg.
Petter smiler.
– Ser du, sier han, – det kommer seg, alt sammen.
Han klapper meg på hånden og slår av motoren.

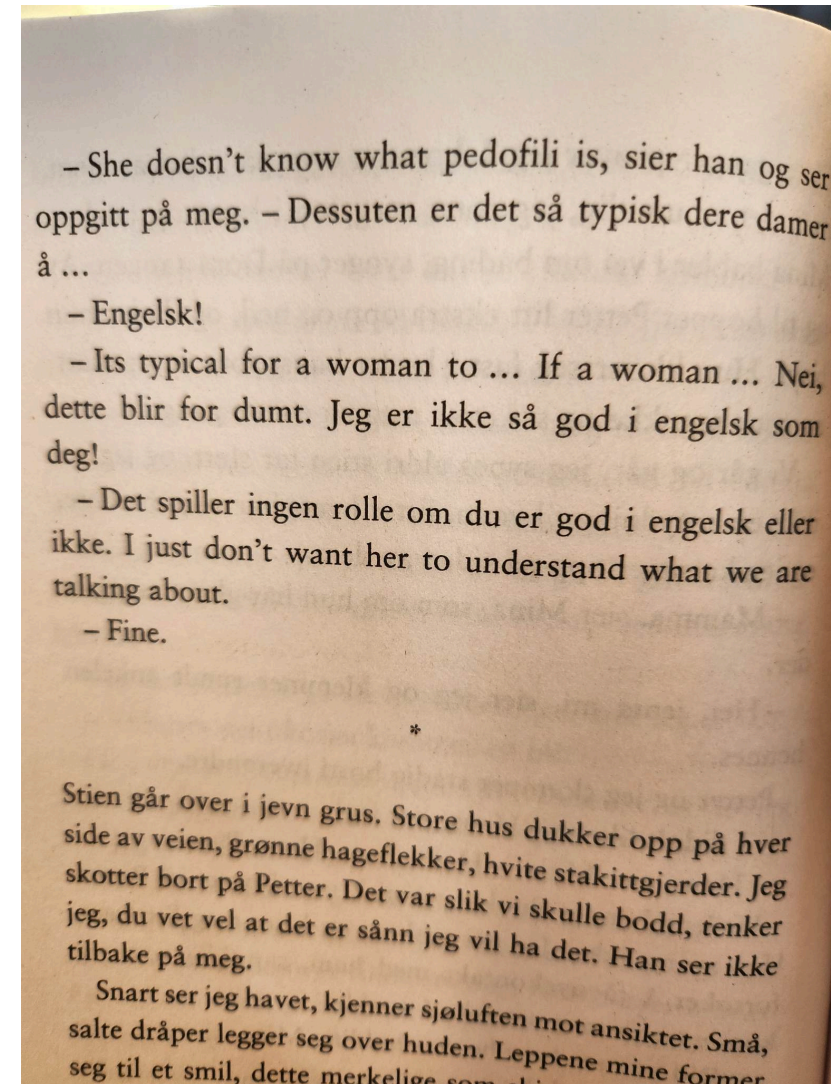
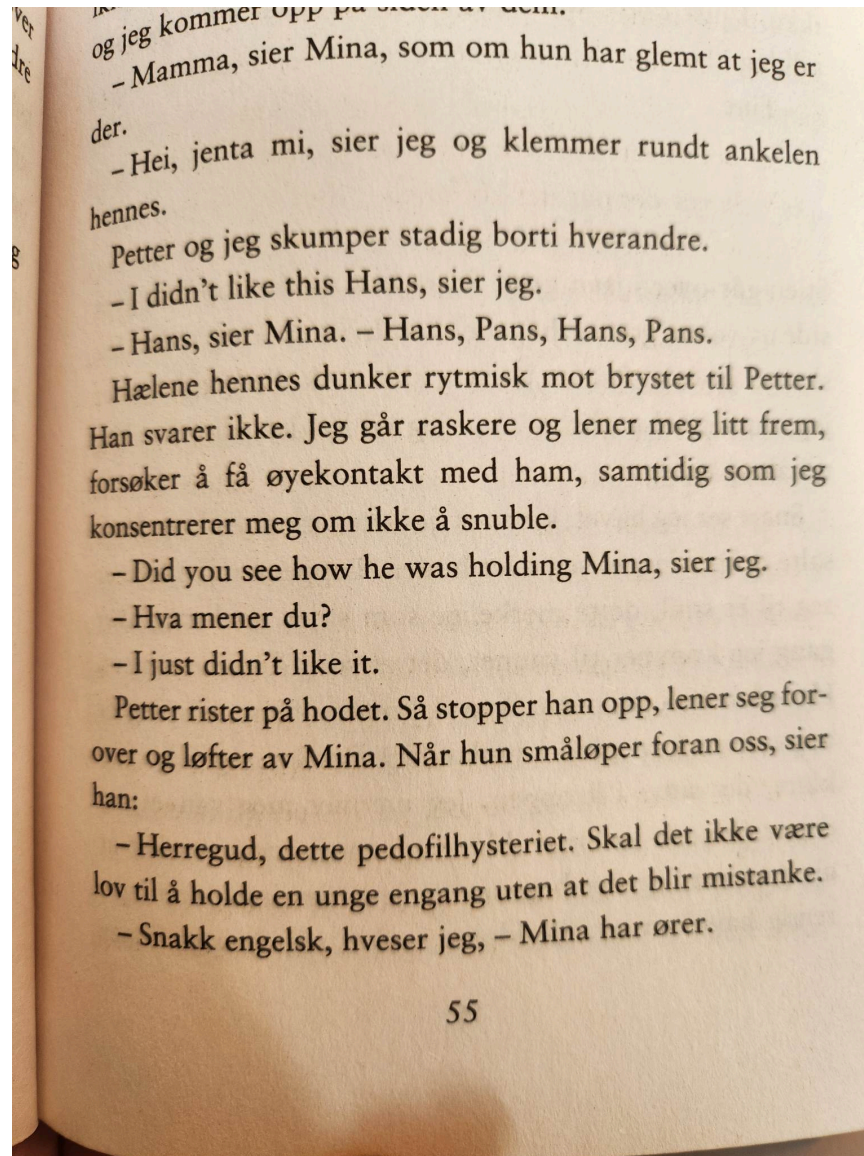
*

Petter og jeg lager middag mens Mina leker i hagen. Petter steker pølser og skinkebiffer på grillen, og jeg lager salat og dekker på. Vi er høflige og vennlige. Før Mina kom til verden, laget vi alltid mat sammen, komponerte til og med våre egne retter som vi satte morsomme navn på. *Julie og Petters skjelvende soppgryte. Kjærlighetspasta med skammelig mye basilikum.* Slikt. Etter at Mina kom, forsvant det mer eller mindre helt, vi lager mat etter oppskriften eller kjøper ferdig. Men vi krangler sjelden når vi lager mat, det oppnår en nesten andektig stemning når vi finner frem gryter og stekepanner, som om kroppen har lagret noe vi er i ferd med å glemme.

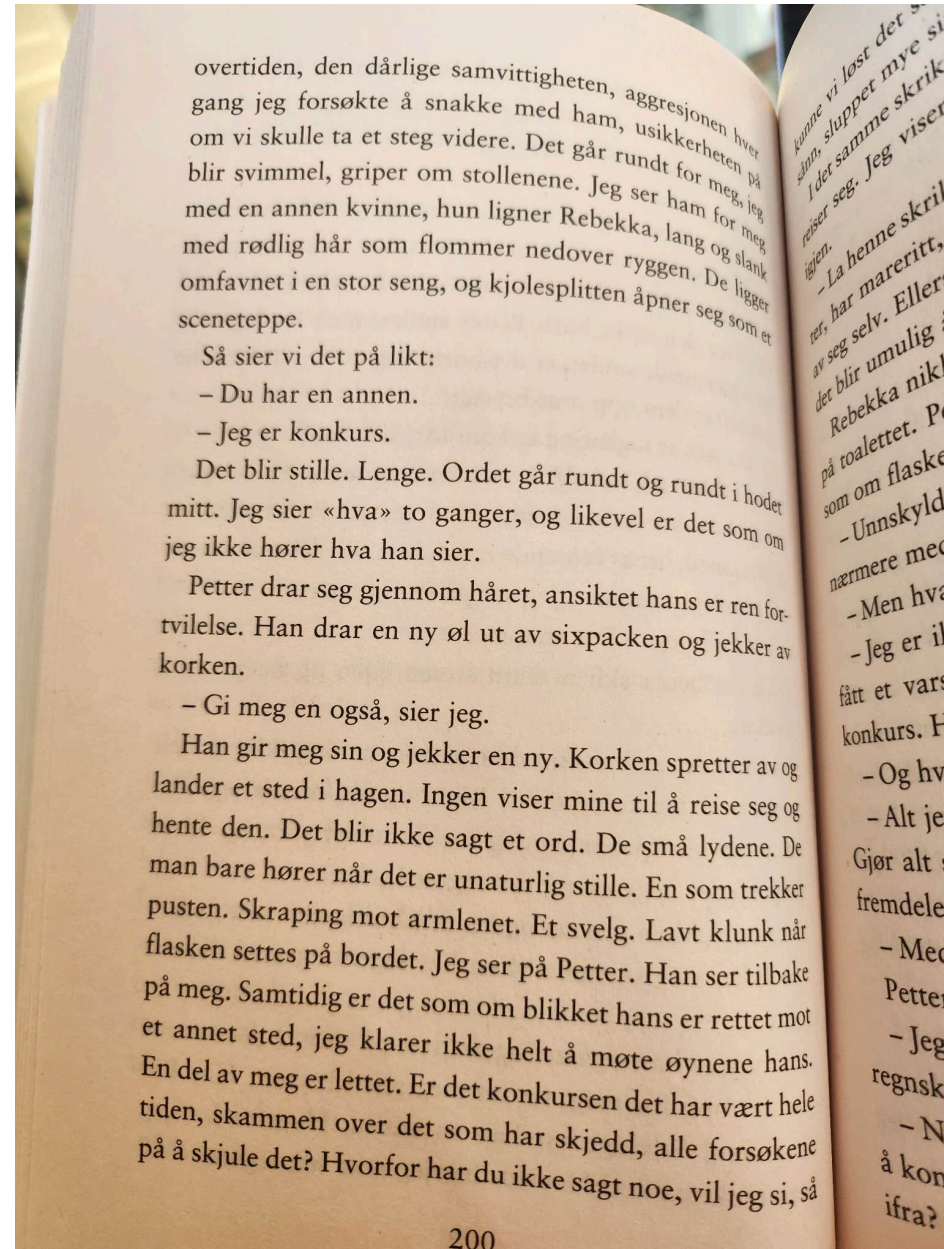
Mens vi spiser, sitter Mina på barnestolen i hagen og veksler mellom å stappe i seg pølser, så vi må ta halvparten ut igjen, synge og svirre fra side til side mens potetbåtene spretter, velte muggen med vann.

Hold på uhyggen/karakterene

Hemmeligheten blir røpet (200 sider)

Naboene

Vær stille, Mina, trygler jeg inni meg, vær så snill og sov. Men så begynner hun å skrike enda høyere, snart kommer det uten mellomrom, som en alarm, mamma, pappa, mamma, pappa. Mads og Rebekka ser forvirret på oss, så på hverandre. Jeg ser på Petter.

– Jeg kan ta det, sier han.

Jeg rister på hodet og reiser meg.

– Nei da, jeg ser til henne. Det er min tur i kveld.

I det samme går det i porten, og jeg ser konturene av en skikkelse som haster bortover grusveien langs huset. Personen har på seg mørke klær, det ligner en skygge.

– Hei! roper jeg.

Jeg går med raske skritt mot grusveien mens jeg myser mot skikkelsen. Da jeg kommer nærmere, ser jeg at det er kvinnen fra nabogården. Bettina.

– Hva gjør du her? spør jeg.

Øynene hennes er oppsperrret, underleppen skjelver. Jeg skal til å gå mot henne, men før jeg rekker det, tar hun et langt skritt frem og griper meg i armen.

– Dere kan ikke la et lite barn ligge og skrike slik!

Minas skrik er som en alarm nå, korte, desperate. Jeg vrir meg ut av grepet til Bettina.

– Jeg beklager hvis hun vekket dere, sier jeg, – jeg skal se til henne nå. Hun kan være litt vanskelig å legge.

Bettina ser tvers gjennom meg, som om hun ikke har hørt et ord av hva jeg har sagt.

– Dere kan ikke la et lite barn ligge og skrike slik, gjentar hun.

Så er Mads der. Han tar Bettina om skuldrene og fører henne rolig mot porten.

– Så, så, Bettina. Gå inn til deg selv nå, sier han. – Det er ikke farlig. Jenta blir tatt hånd om av snille mennesker. Ta det med ro.

Mads bøyer den lange kroppen sin over Bettina og sier noe til henne som jeg ikke hører. Hun lener pannen mot brystet hans. Jeg ser hendene hennes knuge rundt skjorten hans, hardt, hele ansiktet vrenger seg. Hun sier noe, om og om igjen, og rister på hodet. Jeg klarer ikke å tyde hva det er. Så snur hun seg og ser rett på meg, smalner øynene og trekker seg unna Mads. Det virker som om han holder henne tilbake, knokene hans er stramme rundt kroppen hennes. Jeg rygger tilbake og kjenner hjertet slå mot brystveggen. Jeg stanger rett i noe. Da jeg snur meg, ser jeg rett på Rebekka.

– Gikk det bra? sier hun.

– Hva?

– Du rygget rett i meg. Er alt i orden?

Jeg ser forvirret på henne. Så rister jeg på hodet.

– Ja. Eller nei. Jeg vet ikke. Hva var det egentlig som skjedde akkurat nå? Hva gjorde naboen i vår hage? Det så ut som om hun hadde tenkt til å gå rett inn.

– Bettina er ingenting å bry seg om, sier Rebekka, – hun er bare litt sensitiv. De er ikke vant til så mye lyder her ute.

Jeg kikker opp mot Minas rom. Har Petter vært oppe hos henne? tenker jeg. Det ligner ikke henne å bli stille av seg selv, når hun først har satt i gang sirenen.

– Jeg kikket inn til Mina, sier Rebekka. – Alt var i orden, jeg bare ga henne drikkeflasken. Den hadde viklet seg inn i lakenet ved sengeenden.

Så tar hun seg til brystet og hever brynene.

– Ja, jeg regner med at det er i orden?

– Selvsagt.

Jeg går forbi henne og mot bordet. Det dunker i ørene, suser i hodet. Jeg ser på vannmuggen og tenker at jeg burde få i meg væske. Så skjenker jeg mer vin til meg selv i stedet. Rebekka kommer etter, setter seg i stolen. Jeg lukker øynene mens jeg kjenner henne bak ryggen min. Så snur jeg meg med vinglasset i hånden.

– Mads har fortalt at du er kunstner, sier jeg.

Jeg står og kikker ned på henne, kjenner at jeg vegrer meg for å sette meg.

Rebekka nikker og trekker beina opp i stolen. Setet er for lite for de lange beina, og hun lar dem gli ned igjen.

– Ja, jeg er billedkunstner. Jeg har utstilling i overmorgen.

– Jeg hørte det, sier jeg, – vi skulle gjerne kommet og sett. Men slike utstillinger pleier sjelden å være noe for små barn. Det pleier å ende med at vi løper etter henne og forsøker å unngå at hun knuser noe.

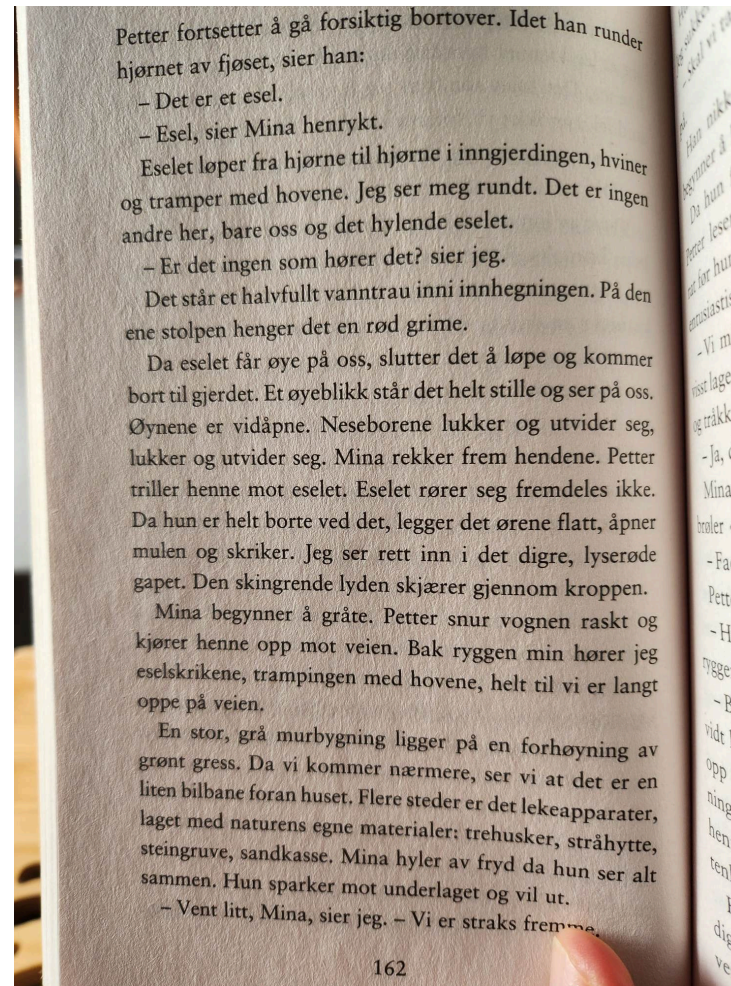
– Det høres slitsomt ut.

Jeg nikker og setter meg overfor henne.

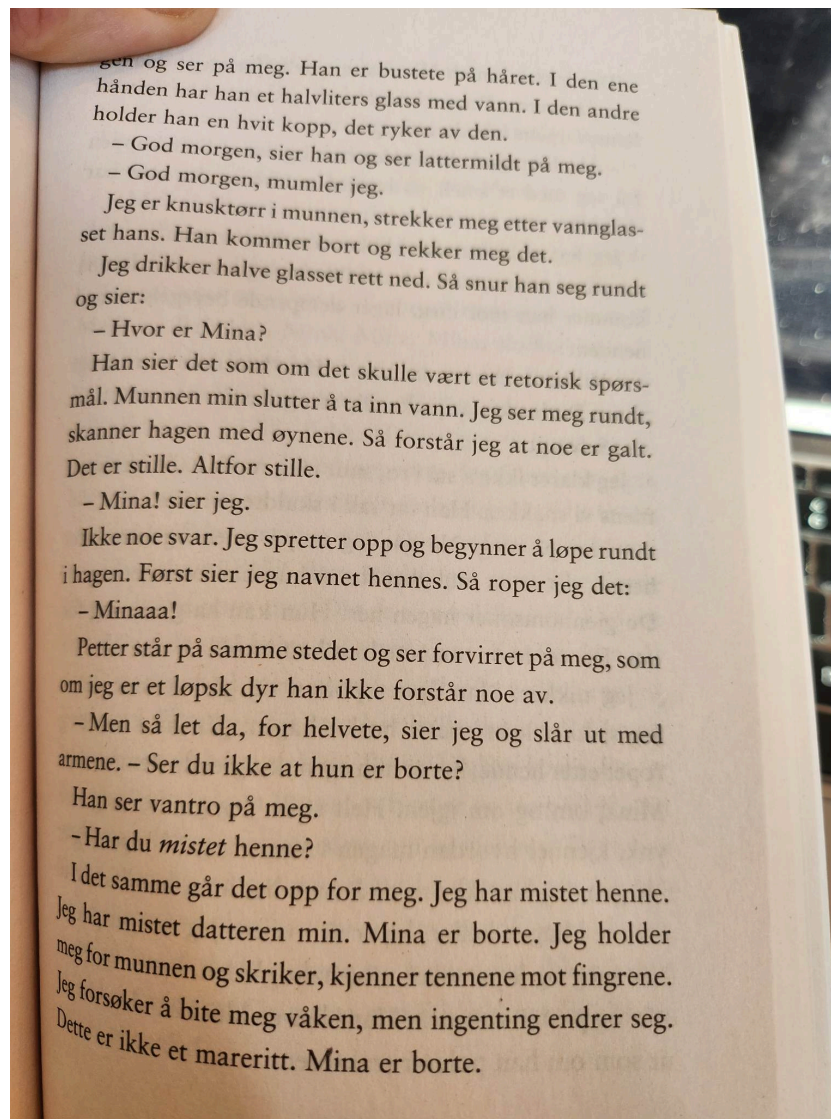
– Det er slitsomt å ha små barn. Denne fasen ... Ja, det er fælt å si det, men jeg drømmer bare om at hun skal bli større.

Drypp av uhygge (men ikke for mye av det)

Ekte forsvinning

Hold tempoet oppe

ker overalt. Men det kommer ikke noe mer, det er bare ekkoet av min egen stemme.

Stien føles endeløs. Jeg hører min egen pust. Det er sånn jeg vet at jeg går her. Hjertet løper og løper, munnen roper mekanisk: Mina, Minaaaa. Lyden siger mellom trestamene og blir borte. Jeg ser henne for meg, flyte i vannet, ligge uttørket på engen. Jeg rister på hodet, kniper øynene sammen, klarer ikke å beskytte meg mot bildene, de flimrer foran meg, alle ansiktene som ble borte, Madeleine i Portugal, Therese i Drammen, April fra Storbritannia, mødrene på tv med ansikter som er åpen smerte og fortvilelse, aldri noe svar på hvor de forsvant, eller hvorfor, og så er Mina blant dem, kroppen hennes i den lilla badedrakten, føttene i de rosa gummistøvle, det tillitsfulle smilet, de skjeve museflettene, i avisen, på nyhetene. Nei, jeg rister på hodet, nei, nei, nei, ikke gi opp ennå, du må aldri gi opp! Så synker jeg mot bakken, på stien som aldri tar slutt, vil bare krølle meg sammen og forsvinne i en skygge, og det er jeg som har mistet henne, alt er min feil. Det hjelper ikke å ligge rolig, for jeg kan ikke flykte fra det. Hjertet går som besatt i brystet, pusten i korte hiv. Jeg reiser meg igjen, selv om det ikke er krefter igjen i kroppen, fortsetter mot vannet.

Det er helt stille på stranden. Øynene mine vil så gjerne

se den lilla badedrakten at jeg nesten klarer å mane den frem når jeg myser. Men når jeg åpner øynene er den ingen steder. Bare vannet. Det var her jeg satt, i skyggen av treet, og kikket på Mina som grep etter bølgene med hendene. Det var her jeg satt med lukkede øyne og fanget sanden med tærne. Det var her jeg måtte bære Mina sprellende opp til stien, fordi hun ikke ville opp fra vannet, akkurat som da jeg var liten. Likevel tvang jeg henne. Og jeg forstår ikke hvorfor, forstår ikke hva som drev meg ut i heten igjen, hjertet, denne jevne, hurtige motoren som aldri vil slutte å gå. Og nå er det over, det er ingen mulighet for å få tilbake øyeblikket.

Jeg går helt ned til vannkanten, former hendene til en megafon og roper: Minaaaa! Det er ikke en krusning på vannet. Ikke en lyd. Føttene synker ned i sanden. Solen brenner over skuldrene.

– Julie.

Jeg bråsnur meg. Det er Mads. Han har byttet til en gult-skjorte. På føttene har han hvite joggesko. De ser nye ut.

– Har dere funnet henne, sier jeg.

Det er ikke noe spørsmål i stemmen min. Han rister på hodet.

– Nei, dessverre. Men alle leter like intenst.

Kontrollspørsmål: Blir du forført av egen tekst?

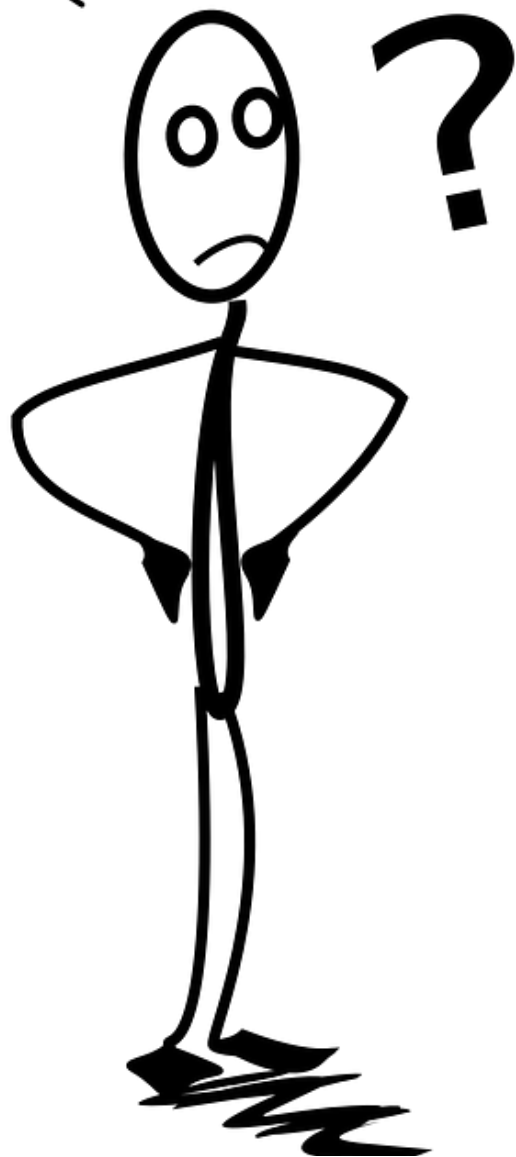
- Du må selv synes det er spennende når du skriver førsteutkastet.
- Prøv å skrive alt i ett jafs! Rable ned historien i grove trekk. Da er sjansen større for at du holder tempoet og energien oppe.
- Ikke begynne å redigere deg selv og flikke på teksten underveis! Da risikerer du å bremse farten og bli for kritisk.
- Du stopper ikke for å lakke sykkelen midt i en nedoverbakke, vel?
- **Gå med farten!**

Straks: 2 minutter om Forfatterskolens **vårtilbud**

FORFATTERSKOLEN

Men først: Kan man lære å skrive en roman?

Ja, du kan blant annet lære å:

- strukturere historien din slik at den blir fengende fra start til slutt
- utvikle din egen stemme og stil
- bruke litterære virkemidler på en effektiv måte
- redigere deg selv – noe av det viktigste en forfatter gjør
- Se hvordan en annens tekst kan bli enda bedre (og dermed din egen)

Årskurset 2023

Årskurset er vårt mest omfattende kurs. Dette er for deg som vil realisere forfatterdrømmen i 2023, og ønsker å gjøre dette sammen med oss. Du får tett oppfølging hele veien fra start til mål, med egen redaktør, "personlig skrivetrener" og et kreativt og stimulerende miljø.

Superbonus! Du er garantert en utgivelse i løpet av kursåret!

Forfatterskolen kommer til å lage en antologi med et utvalg av elevenes beste tekster i løpet av kursåret. Vi vil lage en utgivelse som oser kvalitet, med tanke på både cover, tekst og markedsføring.

Dette gir deg et springbrett rett inn i bransjen!

Alt du får på årskurset

- Flere tilbakemeldinger fra erfaren redaktør (70 000 ord, fordelt på 6 innleveringer). *Den samme redaktøren følger deg gjennom hele kurset.*
- *Live coaching* med din personlige redaktør (30 min samtale), i starten og slutten av året.
- Grundig innføring i skrivehåndverket:
 - En stor database med faglig innhold, som du har tilgang til hele året.
 - Tilgang til våre *live* skrivekurs – blant annet romankurset og barnebokkurset.
 - Faste, ukentlige treff på skjermen med personlig skrivetrener (samskrivingswebinarer) og Forfatterskolens redaktører (faglige webinarer).
- Inspirerende skrivefellesskap i eget Facebook-forum.
- To treff, for deg som vil, der vi møtes live og fysisk og har en fagdag sammen.
- Etter endt årskurs kan du kjøpe tilgang til webinarene og alt det faglige innholdet et helt år til, for kun kroner 1490,. Du får også mulighet til å ta et påbyggingsår, dersom du ønsker det,
- Opptak av alt som blir gjort, hele året, så du ikke går glipp av noe.
- Ferske nett-treff med kjente forfattere hver mandag ("Mentormøter") + tilgang til arkivet med hundrevis av forfattertreff.
- **Bonus: 4 timers skrivekurs med Tom Egeland!**
- *Du blir utgitt i en antologi sammen med dine medelever – et springbrett rett inn i bransjen!*

Oppstart og pris

- Årskurset starter 13. februar 2023, og har en totalpris på kroner 39 000,-
- Early Bird—bonusen er på kroner 4000,- (gjelder frem til 31. januar)
- Pris akkurat nå: **35 000,-**
- Summen kan deles opp over 2 år (24 måneder/avdrag), hvis du ønsker det.
- *To ukers angrefrist fra første kursdag (13. februar).* Prøv kurset og se om det er noe for deg!
- Kontakt oss hvis du vil være med, dette må gjøres manuelt. **NB!** Begrenset antall elever!
- *Er du vår neste utgitte forfatter?*

Romankurset

Romankurset er vårt mest populære sjangerkurs. Selv om romanen er i fokus, kan dette sees på som et grunnkurs innenfor kreativ skriving. Her lærer du alt om å bygge opp en historie, skape levende karakterer, praktisere litterære virkemidler, redigere deg selv – og mye, mye mer.

Du får også tilbakemelding på tekst fra profesjonell redaktør, blir en del av et kreativt og inspirerende miljø, og får lærerike treff med kjente forfattere.

Alt du får på *romankurset*

- 10 kursmoduler med skriftlig materiale og tilhørende videoer – som lærer deg det grunnleggende om å skrive kreativt. Du får kunnskapen og innsikten du trenger, pluss gode verktøy og tips!
- Skriveøvelser og oppgaver som driver deg fremover i riktig retning – med tilbakemelding fra profesjonell redaktør.
- 10 kurswebinarer med noen av landets beste skrivelærere – blant annet Gro Dahle og Bjarte Breiteig.
- Ved bestilling av større kurspakker, standard eller pro, får du tilbakemelding på et lengre manus (opptil 200 sider). Tilbakemeldingen gis av en erfaren redaktør, og kan benyttes når som helst i løpet av kursåret. Du får detaljerte kommentarer på hva du kan utvikle videre, og en tilbakemelding på hva som allerede fungerer.
- Inspirerende mentormøter med kjente forfattere, hver mandag gjennom hele kursåret.
- Tilgang på et rikt webinar-arkiv der det ligger hundrevis av opptak med forfattere som Ingvar Ambjørnsen, Herbjørg Wassmo, Simon Stranger og Maja Lunde.
- **Bonus!** Et 4 timers skrivekurs med Tom Egeland!
- Et kreativt og yrende miljø – som gir deg selvtillit til å skrive den beste fortellingen du kan klare!
- Premiumtilgang til Pilotleser/Easywrite, et program som er spesialutviklet for å skrive bokmanus + gir deg mulighet til å finne egnede pilotlesere.
- Tilgang til alt kursmaterialet i ett år, med opptak av alle webinarer + mulighet for ytterlige forlengelse.
- Personlig kursbevis etter endt kurs.

Oppstart og pris

- Romankurset starter 13. februar 2023, og har en totalpris på kroner 10 900,- (*basic-pakke*)
- Early Bird-bonusen er på kroner 4500,- (gjelder frem til 31. januar)
- Pris akkurat nå er: **6400,-**
- Summen kan deles opp over 2 år (24 måneder/rater), hvis du ønsker det.
- *To ukers angrefrist fra første kursdag (13. februar). Prøv kurset og se om det er noe for deg.*
- **Du kan sikre deg en plass i dag – til en svært gunstig pris (som ikke kommer tilbake).**

Ingen risiko ved å melde seg på i kveld ...

- 14 dagers angrerett (eget skjema), med alle pengene tilbake-garanti. Så sikre er vi på at du blir fornøyd!
- Mulighet for delbetaling i opptil 24 måneder.
- Vi ønsker oss de mest dedikerte elevene, de som virkelig *vil*. Det viktigste er å bestemme seg – resten kan vi hjelpe deg med.
- **Mitt beste råd til deg akkurat nå er: Hopp på et kurs i kveld! Det vil garantert sette *gnister* på skrivemotoren, og bringe deg et sjumilssteg nærmere drømmen om å bli forfatter** (dessuten er du snillere mot lommeboken, hvis du melder deg på nå).
- Ingen risiko – se på dette som verdens største smaksprøve.
- Og mange, mange som har klart det før deg: <https://www.forfatterskolen.no/publishing>

Hva sier elevene våre?

Dette kurset er over all forventning. Så glad for å ha meldt meg på.

Tusen takk for et fantastisk kurs. Du er en fantastisk inspirerende pådriver!

Jeg har lært mye mer enn jeg på forhånd hadde trodd var mulig.

Dette er de best anvendte pengene jeg noen gang har brukt, vanvittig bra!

Dette er virkelig et utrolig godt kurs! Oversiktlig, forståelig og godt strukturert.

Føler jeg har åpnet en ny dør til resten av mitt liv. Takk til Forfatterskolen!

Tror vi alle har vokst og utviklet oss når dette kurset er over.

Etter dette kurset har jeg rett og slett blitt lykkeligere.

Husk!

- Skrivning er teamwork.
- Ingen har laget en god bok helt alene.
- Husk at ferdige bøker er et resultat av lagarbeid, med mange proffe på laget (redaktør, språkvask, testlesere, korrektur etc).
- Boken din er ikke ferdig, det er en skisse som skal bli til noe!

Vil du realisere forfatterdrømmen med oss i 2023?

Det er plass til deg i skrivebåten!

Til slutt: 10 sidevender-tips

1. Korte setninger og kapitler (får opp tempoet).
2. Ikke for lange beskrivelser (bremser farten), men *fokus på viktige detaljer*.
3. Tid? Noe står på spill og må løses raskt («Jason Bourne»).
4. «Twists & turns» («Flink pike») – stadige overraskelser, leseren aner ikke hva som vil komme (husk troverdigheten).
5. Cliffhangere ved slutten av kapitler (av og til scener). *Tenk serie*.
6. Ikke overforbruk cliffhangere, og følg alltid opp.
7. Bruk, og øv deg på, god dialog!
8. La leseren forutse noe som karakteren ikke ser eller vet («å nei, nå kommer hun til å ...»)
9. Ikke skuff leserne (Deus ex machina - God out of the machine). Det hele var en drøm, brått ble det storm etc. Løs det så troverdig og motivert du kan.
10. Gå med farten! Skriv førsteutkastet så raskt og sammenhengende du klarer, så får du mer flyt og energi i manuset.

Spørsmål?

FORFATTERSKOLEN